

Zarządzenie Nr 0050.118.2019

Burmistrza Łobzenicy

z dnia 8 listopada 2019 r.

w sprawie wdrożenia procedury podzielonej płatności VAT (split payment) w Gminie Łobzenica oraz jednostkach organizacyjnych

Na podstawie art. 30 ust.1, art. 31 oraz art. 33 ust. 3, w związku z art. 11a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) oraz art. 108a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 z późn. zm.), w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1751) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wydaje się zarządzenie celem zapewnienia w Gminie Łobzenica i jej jednostkach organizacyjnych, zwanych dalej „jednostkami”, spójności we wprowadzeniu nowych jednolitych zasad płatności należności wynikających z otrzymanych faktur z wykazanym podatkiem VAT, otrzymywanych od kontrahentów, będącymi dostawcami towarów lub świadczeniodawcami usług bezpośrednio dla jednostek.

§ 2. 1. W celu zapewnienia Gminie Łobzenica i jej jednostkom organizacyjnym jednolitych rozwiązań w zakresie obowiązującego od 1 listopada 2019 r. modelu podzielonej płatności w podatku od towarów i usług VAT, wprowadza się „Procedurę podzielonej płatności w podatku od towarów i usług”, zwaną dalej „procedurą”, stanowiącą załącznik Nr 1 do zarządzenia.

2. Wprowadzenie powyższej procedury wynika bezpośrednio ze specustawy o centralizacji rozliczeń VAT w samorządach, tj. z art. 4 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń w podatku od towarów i usług (...) przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1454).

3. Procedura określona w niniejszym zarządzeniu obowiązuje jednostki organizacyjne Gminy Łobzenica obecnie funkcjonujące, jak również wszystkie jednostki utworzone po wejściu w życie niniejszego zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie niniejsze należy traktować jako jeden z elementów polityki rachunkowości Gminy Łobzenica i jej jednostek organizacyjnych.

§ 4. Zobowiązuję wszystkich pracowników Referatu Finansowo-Księgowego Urzędu Miejskiego Gminy Łobzenica oraz pracowników Centrum Administracyjno-Finansowego w Łobzenicy, a także Kierowników wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy Łobzenica do zapoznania się z procedurą, o której mowa w § 2 niniejszego Zarządzenia, oraz bezwzględnego ich stosowania oraz uwzględnienia jego zapisów w polityce rachunkowości jednostki.

§ 5. Wykonanie zarządzenia powierzam Skarbnikowi Gminy i Kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Łobżenica.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą od 1 listopada 2019 r.

BURMISTRZ
Piotr Łosoś (s)

Procedura podzielonej płatności w podatku od towarów i usług

§ 1. Zasady ogólne stosowania mechanizmu podzielonej płatności (ang. split payment):

Ustawodawca wprowadzając model podzielonej płatności, wprowadza ochronę podatnika, w tym JST, korzystającego z tego modelu płatności za otrzymane faktury VAT. Ideą ustawodawcy jest bowiem ochrona rzeczywistego obrotu gospodarczego, chroniącego zasadniczo uczciwego kontrahenta przed nieuczciwością jego kontrahenta. Zatem JST decydująca się na zapłatę za fakturę (faktury) w ramach podzielonej płatności do wysokości kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury, zapłaconej w tymże modelu nie ponosi ryzyka odpowiedzialności za nierozliczony przez dostawcę podatek VAT.

Przepis wprowadzający obowiązkowy mechanizm podzielonej płatności (split payment) nakłada na odbiorcę towarów i usług następujące obowiązki:

- weryfikację kwoty należności ogółem z faktury (czy spełniony jest limit kwotowy 15 000 zł wskazany w art. 19 pkt 2 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców);
- weryfikację przedmiotu transakcji (czy przedmiot transakcji jest ujęty w załączniku nr 15 do ustawy o VAT).

Wyznacznikiem zastosowania obowiązkowego mechanizmu podzielonej płatności jest wartość brutto faktury i fakt, że dokumentuje ona sprzedaż towarów i/lub usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT.

W przypadku łącznego spełnienia powyższych kryteriów, podatnicy są zobowiązani stosować mechanizm podzielonej płatności, zgodnie z art. 108a ust.1a ustawy o VAT (Rozdział 1a Mechanizm podzielonej płatności), tj.:

1. Od dnia 1 listopada 2019 r. jednostka samorządu terytorialnego oraz jej jednostki organizacyjne dokonujące zakupów w imieniu i na rzecz jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek przy dokonywaniu płatności za faktury stosowania obowiązkowo mechanizmu podzielonej płatności w VAT, zgodnie z ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1751).
2. Mechanizm podzielonej płatności ma zastosowanie jeżeli stronami transakcji będą czynni podatnicy VAT.
3. Z mechanizmu podzielonej płatności wyłączeni są:

- 1) kontrahenci będący przedsiębiorcami lecz korzystającymi ze zwolnienia z art. 43 ustawy o VAT lub z uwagi na obrót – art. 113 ustawy o VAT;
- 2) podmioty nie będące czynnymi podatnikami VAT;
- 3) osoby fizyczne nie prowadzące działalności gospodarczej.

Wobec tych podmiotów JST nie stosuje mechanizmu podzielonej płatności, realizując zapłatę na zasadach obowiązujących przed 1 listopada 2019 r.

Podmioty nie będące czynnymi podatnikami VAT i osoby fizyczne nie prowadzące działalności gospodarczej nie mogą od 1 listopada 2019 r. dokonywać również płatności na rzecz JST/jednostki organizacyjnej w ramach split payment.

4. Mechanizm podzielonej płatności ma zastosowanie do faktur z wykazaną kwotą podatku VAT, co oznacza, że tylko za takie faktury (faktury zaliczkowe, faktury proforma z wykazanym podatkiem VAT) wystawiane przez JST bądź jednostkę organizacyjną, jej kontrahent będzie mógł realizować zapłatę w ramach podzielonej płatności. Inne dokumenty – nie zawierające podatku VAT, zostały wyeliminowane z tego rodzaju zapłaty.
5. Ustawodawca nie wymaga zapłaty całości podatku VAT w ramach podzielonej płatności. To nabywca towarów/usług decyduje w jakiej części podatku VAT stosuje model split payment, a dostawca nie może się temu sprzeciwić.
6. W Gminie Łobzenica i jej jednostkach organizacyjnych przyjmuje się, że każdorazowa zapłata faktur w kwotach brutto 15 000 zł i wyższych będzie odbywać się w systemie split payment i dotyczyć będzie całej kwoty podatku VAT wynikającego z faktury. Nie dopuszcza się możliwości „dzielenia” płatności za taką fakturę i innej niż jednorazowa w pełnej kwocie zapłata podatku VAT.
7. Jednostki organizacyjne Gminy Łobzenica zobowiązane są do płatności z tytułu otrzymanych faktur i płaconych zaliczek, zawierających kwotę podatku VAT, za pośrednictwem metody podzielonej płatności, o której mowa w art. 108a ustawy o VAT, w przypadku zobowiązań na kwotę 15 000 zł ogółem lub więcej z tytułu dostaw towarów i świadczenia usług na rzecz innych podatników VAT, **niezależnie od tego czy przedmiot transakcji ujęty jest w załączniku nr 15 do ustawy o VAT.**
8. W przypadku regulowania zobowiązań z faktur wielopozycyjnych, w przypadku gdy kwota należności za towary/usługi z załącznika nr 15 do ustawy o VAT jest poniżej limitu 15 000 zł, a łączna kwota należności brutto na tej samej fakturze wynosi co najmniej 15 000 zł, należy obowiązkowo zastosować mechanizm podzielonej płatności w odniesieniu do wszystkich pozycji na danej fakturze.
9. Jeżeli na fakturze widnieje adnotacja „system podzielonej płatności”, zapłaty należy dokonać w tym systemie, niezależnie od wartości brutto danej faktury.
10. Dopuszcza się również regulowanie zobowiązań z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności w transakcjach opiewających na kwoty poniżej 15 000 zł.
11. Nie przewiduje się częściowej zapłaty za fakturę z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności.

12. Podatnik dokonujący dostawy towarów lub usług z załącznika nr 15 do ustawy do VAT w wystawianych fakturach, w których kwota należności ogółem stanowi kwotę, o której mowa w art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, tj. 15 000 zł, zobowiązany jest do zamieszczenia wyrazów „mechanizm podzielonej płatności”.

§ 2. Realizacja przelewów przy użyciu komunikatu „Split payment” za pomocą rachunków VAT.

1. Wszystkie jednostki Gminy Łobzenica posiadają wyodrębnione rachunki bankowe VAT, funkcjonujące pomocniczo do ich podstawowych rachunków rozliczeniowych, prowadzonych przez bank obsługujący.
2. Dysponowanie w/w rachunkami VAT jest konieczne do realizacji przelewów bankowych metodą podzielonej płatności za pomocą komunikatu przelewu „Split payment”.
3. Rachunek VAT jest rachunkiem pomocniczym dla podstawowego rachunku rozliczeniowego. Jego uznanie i obciążenie jest dokonywane odpowiednio przez obciążenie lub uznanie rachunku rozliczeniowego posiadacza rachunku VAT. Nie ma możliwości dokonywania operacji bezpośrednio na lub z rachunku VAT.
4. Płatność realizowana za pomocą komunikatu przelewu w kwocie brutto jest księgowana przez bank obsługujący na podstawowym rachunku rozliczeniowym, a następnie kwota podatku Vat zostaje automatycznie przeniesiona na rachunek VAT sprzedawcy.
5. W celu realizacji przelewu bank w pierwszej kolejności obciąża kwotą podatku od towarów i usług rachunek VAT nabywcy i uznaje tą kwotą jego rachunek rozliczeniowy, a następnie całą kwotę brutto wskazaną w komunikacie przelewu obciąża rachunek rozliczeniowy nabywcy.
6. W przypadku braku środków na rachunku VAT, bank obciąża wyłącznie rachunek rozliczeniowy nabywcy kwotą odpowiadającą wartości sprzedaży brutto, wskazanej w komunikacie przelewu.
7. W przypadku posiadania środków na rachunku VAT w wysokości niewystarczającej na zapłatę kwoty odpowiadającej kwocie podatku Vat wskazanej w komunikacie przelewu, w celu realizacji przelewu bank obciąża rachunek VAT do wysokości salda na tym rachunku i uznaje tą kwotą rachunek rozliczeniowy nabywcy, a pozostałą kwotą podatku vat i kwotą netto obciąża rachunek rozliczeniowy.
8. Cechą rachunku VAT jest bardzo ograniczone dysponowanie środkami.

Wpływ środków na rachunek VAT może pochodzić wyłącznie z tytułu:

- 1) zapłaty kwot VAT przez kontrahenta w ramach mechanizmu podzielonej płatności;
- 2) przekazania środków z jednego rachunku pomocniczego VAT na drugi rachunek pomocniczy VAT;
- 3) zwrotu kwoty VAT w przypadku obniżenia podstawy opodatkowania w wyniku zrealizowanych opustów, obniżek cen, zwrotu towarów i opakowań, zwrotu zaliczek, zwrotu nadpłaconego podatku VAT nieprawidłowo wykazanego na fakturze, wynikającego z wystawionej przez podatnika faktury korygującej;
- 4) zwrotu różnicy podatku VAT w terminie 25 dni przez urząd skarbowy.

Wpływ środków z rachunku VAT może pochodzić wyłącznie z tytułu:

- 1) dokonania płatności kwoty Vat z tytułu nabycia towarów i usług na rachunek pomocniczy VAT sprzedawcy w ramach mechanizmu podzielonej płatności;
- 2) zwrotu kwoty VAT w przypadku obniżenia podstawy opodatkowania w wyniku zrealizowanych opustów, obniżek cen, zwrotu towarów i opakowań, zwrotu zaliczek, zwrotu nadpłaconego podatku VAT nieprawidłowo wykazanego na fakturze, wystawionej przez podatnika faktury korygującej, na rachunek pomocniczy VAT nabywcy towarów lub usług w ramach mechanizmu podzielonej płatności;
- 3) zapłaty podatku VAT, dodatkowego zobowiązania podatkowego VAT, odsetek za zwłokę w podatku VAT lub odsetek za zwłokę od dodatkowego zobowiązania VAT, na rachunek urzędu skarbowego;
- 4) przekazania środków z rachunku pomocniczego VAT na podstawowy rachunek rozliczeniowy, wskazany przez naczelnika urzędu skarbowego w postanowieniu;
- 5) realizacji zajęcia na podstawie administracyjnego tytułu wykonawczego, dotyczącego egzekucji należności z tytułu VAT;
- 6) przekazania w ramach mechanizmu podzielonej płatności kwoty VAT na rachunek VAT dostawcy towarów lub usługodawcy przez posiadacza rachunku, który otrzymał płatność w ramach podzielonej płatności oraz nie jest dostawcą towarów lub usługodawcą wskazanym na fakturze, za którą jest dokonywana płatność;
- 7) zwrotu w ramach mechanizmu podzielonej płatności nienależnie otrzymanej płatności na rachunek VAT posiadacza rachunku, od którego otrzymano tę płatność w ramach mechanizmu podzielonej płatności;
- 8) przekazania środków na inny, własny rachunek podstawowy VAT prowadzony w tym samym banku w ramach mechanizmu podzielonej płatności, w którym w miejsce:
 - a) kwoty VAT i wartości sprzedaży brutto – wskazuje się kwotę przekazywanych środków,
 - b) numer faktury – wpisuje się wyrazy „przekazanie własne”,
 - c) numer NIP dostawcy – wskazuje się NIP posiadacza rachunku.

§ 3. Zasady stosowania mechanizmu podzielonej płatności przez Gminę Łobzenica i jednostki organizacyjne.

1. Stosowanie zapłaty z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności przez wszystkie jednostki Gminy Łobzenica jest obowiązkowe, natomiast otrzymanie zapłaty z wykorzystaniem tego mechanizmu jest uzależnione od decyzji kontrahenta i nie wymaga uzgodnienia z Gminą Łobzenica, będącą dostawcą towarów/ świadczeniodawcą usług, a także nie wymaga zapisów o split payment w umowach.
2. Dopuszcza się możliwość zapłaty części kwoty netto i odpowiadającej jej części podatku Vat, wynikającej z otrzymanej faktury, na rachunek jej wystawcy i odpowiednio pozostałej części kwoty netto i podatku Vat faktury, na inny rachunek bankowy w sytuacji:
 - 1) Przedłożenia przez kontrahenta umowy cesji wierzytelności – zapłata następuje na wskazany w umowie rachunek bankowy Cesjonariusza;

- 2) Prowadzonego postępowania egzekucyjnego wobec kontrahenta i otrzymania przez Gminę Łobzenica (lub jej jednostkę organizacyjną) decyzji o zajęciu komorniczym. Wówczas zapłata następuje na rachunek bankowy komornika.
3. Mechanizm podzielonej płatności wymusza dokonywanie zapłaty przelewem.
4. Nie jest możliwe zastosowanie mechanizmu podzielonej płatności przy zapłacie należności za pośrednictwem:
 - 1) płatności gotówkowej,
 - 2) kompensaty,
 - 3) karty płatniczej,
 - 4) weksła.
5. Zapłata w systemie mechanizmu podzielonej płatności może być dokonywana jedynie w złotych. Oznacza to, że wszelkie płatności w walucie obcej wykluczają zastosowanie tego mechanizmu.
6. Zapłata z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności dokonywana jest przy użyciu komunikatu przelewu udostępnionego przez bank, przeznaczonego do dokonywania płatności w tym mechanizmie, w którym wskazuje się:
 - 1) kwotę odpowiadającą całości albo części kwoty podatku Vat wynikającej z faktury, która ma zostać zapłacona w mechanizmie podzielonej płatności;
 - 2) kwotę odpowiadającą całości albo części wartości sprzedaży brutto;
 - 3) numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność;
 - 4) numer, za pomocą którego dostawca towaru lub usługodawca jest zidentyfikowany na potrzeby VAT.
7. W sytuacji zapłaty kilku faktur Vat dla jednego kontrahenta, należy w systemie bankowości elektronicznej sporządzić z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności odrębny przelew dla każdej faktury Vat.
8. Nie przewiduje się możliwości zapłaty zbiorczo, jednym przelewem, kilku faktur wobec jednego kontrahenta.
9. W przypadku nieprawidłowości w otrzymanych płatnościach, w szczególności w sytuacji, gdyby jednostka otrzymała na rachunek pomocniczy VAT środki w wysokości wyższej lub niższej niż wynika to z wystawionej faktury VAT, bądź też otrzymała na rachunek pomocniczy VAT środki dotyczące transakcji, do której nie została wystawiona faktura VAT, należy podjąć następujące czynności:
 - 1) niezwłocznie skontaktować się z kontrahentem, który dokonał nieprawidłowej płatności, w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji;
 - 2) w przypadku nienależnie otrzymanej płatności, należy niezwłocznie dokonać zwrotu otrzymanej kwoty;
 - 3) w przypadku otrzymania kwoty mniejszej niż należna, należy zażądać od kontrahenta brakującej kwoty.
10. Gmina Łobzenica, jako czynny podatnik VAT, ma możliwość złożenia do właściwego naczelnika urzędu skarbowego wniosku o:
 - 1) przeniesienie środków z rachunku pomocniczego VAT Gminy Łobzenica/UMGŁ na podstawowy rachunek rozliczeniowy Gminy Łobzenica/UMGŁ, dla którego jest prowadzony ten rachunek pomocniczy VAT;

- 2) przeniesienie środków z rachunku pomocniczego VAT jednostki na podstawowy rachunek rozliczeniowy tej jednostki, na podstawie wniosku złożonego przez Kierownika podległej jednostki do Skarbnika Gminy.

BURMISTRZ
Piotr Łosoś